

ζητούντες ὅπως ἡ τέχνη ὑπενθυμίζῃ ἡμῖν μόνον εὑρίσκα πρόγραμματα.

«Τούτο δὲν σημαίνει ότι οἱ "Εὐληγες δὲν ἔσχαλοντο ἡ ὅτι σίοςδήποτε νεώτερος καλλιτέχνης στάλλησται παριστάνων πρόσωπα ἡ ἀντικείμενα εὑρίσκεις καθ' ἐντάξια. Η ἐκλογὴ τοῦ τί θὰ παραστήσῃ, εἶναι ζήτημα ἀφορῶν αὐτὸν τὸν καλλιτέχνην, όλα τὰ ὠραῖαν ἐνὸς καλλιτέχνικος ἔργου δὲν ἔξαρτάται, ὅπως δὲν ἔξαρτάται ἡ ὠραΐτης ἐνὸς ἄνθρωπος, ἀπό τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ ὑπενθυμίζῃ ἀλλὰ ὠραῖα πρόγραμματα. Εἶναι ὅπως καὶ τὸ ὠραῖον τῆς μουσικῆς, κανεὶς κατηγορεῖν παντὸς πρόγραμματος ὑπερηφανίας ἡ ἀσχημίας καὶ ἐὰν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπολαύσουμεν ἐν ἔργον τοῦ Δονατέλλος ἡ τοῦ Ροδέν, ἡ γίαν εἰκόνα τοῦ Ρέμπραντ, ἐπειδὴ συμβαίνει νὰ μᾶς παριστῶσι πρόσωπα τὰ ἐποίητα θεωρημάτων ἀσχημάτων, τότε τὰ ἔργα ταῦτα δὲν ἔχουν ἀξίαν δι' ἡμᾶς, ἔχει δι' ἑκατὸν τῶν ἔλειψιν, ἀλλὰ διότι ἡμεῖς αὐτοῖς ἀθέτας ἐθέταμεν ἐνθύμιόν μας ἐμπόδια παρακαλεῖσθαι τὴν ὁρή τὴν ἡμέραν ἀπολαύσιν τῶν ἔργων τούτων.

«Τὸ τελεῖτον δύναται νὰ φανῇ ὡς ἐκκεντρικὸν δόγμα, συμβανεῖ ἐν τούτοις πρὸς τὴν πείραν. Διστι., δταν ἀπαξέ ἔθισθιμεν πρὸς τὸ ἐν τοῖς ἔργοις τοῦ Δονατέλλο, τοῦ Ρέμπραντ ἡ τοῦ Ροδέν ὑπερηφανίας τοῦ ἡμέραν τὴν ἀσχημίαν. ἡ ἀπόλαυσίς μας τῶν ἔργων τούτων δὲν θὰ ἐπηρεάζεται ὑπὸ ταῦτης. Τότε ἡ διάνοια μας διανοίγεται εἰς τὴν μουσικήν των καὶ τὴν ἀπολαύσιμεν, γιορτίς νὰ φροντίζωμεν ἐὰν ἀπορρέει ἐκ τῆς παραστάσεως ἀσχημών ἡ ὠραῖον πρόγραμμάνων.

Ασχημία προτύπου καὶ Τέχνη.

«Τώρα δύναται τις νὰ ἐρωτήσῃ, διατί καλλιτέχνης τις προτιμᾷ νὰ παριστάξῃ ἀσχημούς μᾶλλον παρὰ ὠραίας μορφής; ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ζήτημα εἰς τὸ ὄπισθιν καὶ αὐτὸς ἡ διστοιχίας ἰστις θὰ ἐδυτικεύεται γιαντήσι. Ὁπωσδήποτε δὲν ἔχουμεν τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατηγορῶμεν, εἴτε Ρέμπραντ εἶναι σύτος, εἴτε σπουδαστὴς τῆς σήμερον, ἐπὶ διεστραμμένη ἀγάπη τοῦ ἀσχημού. Δὲν ἔχουμεν δικαίωμα, ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἔχουμεν τὸ ἔργον του, νὰ του ἀποδώσωμεν ταπεινὰ ἐλατήρια.

«Εἶναι πιθανόν, ότι πολλοί νεώτεροι καλλιτέχνηις προτιμούνται τὴν ἀναπαράστασιν ὠραίων ἀντικειμένων ἀπὸ καθαρῶν ἀσκητικῆς δειλίας. . . . Η μιμητική

καταπαράστασις τοῦ ὠραίου πάντας καταλήγει εἰς καμψόπρεπεις, ἡ ὄποια ἔχει τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ ὠραίον, σίαν καὶ ἡ ἀγριότητα πρὸς τὴν ἀρετήν. . . . Η ὠριστέρα τέχνη τῶν Εὐλήγων, ὅταν παρίσταται ὠραίας μορφής, ἡ τοῦ ἐντελῆς ἀπράλαχημένη πάσης τάσεως πρὸς τὴν κομψότηταν καὶ εἰνεῖνα βέβαιοι ότι δὲν ἔνταξιν τοῦ προτίτην ὠραίας μορφής πρὸς τὸν συντόνιο τοῦ νὰ παραχωρήῃ δυσάρεσταν αἰσθητηρια. Εἶναι οἱ Ρέμπραντ δὲν κανεπαρέστησαν ἀσχημούς τοιαύτας, πρὸς τὸν συνπόνιο τοῦ νὰ παραχωρήῃ δυσάρεσταν αἰσθητηρια εἰς τούς θεατάς του».

Υπερφυσιολογικά θέματα.

«Ο Σερ Κάρολος Βάλδεσταϊν λέγει ότι «ἡ ὑπερφυσιολογία, καθὼς καὶ ἡ ἀσθενεία, παράστασις δύναται νὰ προστάξῃ μορφὴν ψυχής τέχνης, ἐὰν ἀναγνωρίζεις τὴν ἀρμονίαν ἐνδραστικά καποιας ὑπερτέρας ιδέας», καὶ μᾶς δίδει ὡς παραδείγματος θέματα, σία τὴν Λαζάρους τοῦ Λαζάρους καὶ τὴν Σταύρωσις. Άλλα ποιεῖς θὰ ἀποδεχούνται ότι καλλιτέχνης τις δὲν ἔχει ιδέαν ἐν τῷ ἔργῳ του, ἀπλώς καὶ μόνον διότι δὲν δίδει εἰς αὐτὸς γνωριμόν τινα τίτλον; Εφ' οσον δυνάμεθα νὰ ἀμύλημεν καθίδου περὶ ιδεῶν ἐν τῇ τέχνῃ, εἶναι αὖται ἐντελῶς ἀνεξάρτητοι τῶν τίτλων... Δὲν μᾶς πλήρετες ἡ φρίκη τῆς Σταύρωσις ἐν τῇ τέχνῃ, ἐπειδὴ εἶναι σίκετον θέμα; καὶ τὴν διαφορὰν ἡ προξενουμένη ὑπὸ τῆς σίκετος τοῦ θέματος κείται ἐντός μας καὶ συγχρίνεται πολλά τὰ ἀληθήτητα, ἡ ὄποια εἶναι κοινή εἰς ὅλα τὰ ἀληθήτητα, ἡ ὄποια τέχνης, οσσον δήποτε ἀσχηματική ἔχει τὸν αὐτὸν αὐτήν τὸν αντικείμενον, τὰ ὄποια παριστάσι, καὶ ἡ ὄποια ἔλλειπει ὀπὸ σόλα τὰ ψευδή τοιαύτα, οσσον δημόσιας ἀπιστίδειας καὶ ἡνὶ εἶναι εἰς τὸ νὰ μᾶς ἀγαπήσουμεν την τέχνην την μουσικήν την παραστάσιν την ὠραίαν μορφήν».

Τούτο εἶναι γεγονός, τὸ ὄποιον πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπὸ ὅμει, δταν εἰνεῖνα διατείμενοι νὰ ἀπλαγήμεν ἀπὸ τὴν νεωτεριστικὴν ἀσχημίαν καλλιτέχνηκού τινος ἔργων.

Η θανάτος νὰ εἴμεθα ἀπλῶς ἀπροπαρασκεύαστος διὰ τὸ ἀποτελεσμα, τὸ ὄποιον προώρισται τὸ ἔργον νὰ παραχωρήῃ, ἡ ἐκπληρίξεις νὰ εἴναι μεταβατικὴ καὶ, ἀρχὸς ἀπαλλαγῆμεν αὐτής, νὰ ἡμπορέστωμεν νὰ διέδωμεν εἰς τὸ ἔργον τὴν μουσικήν ἐκείνην, τὴν ἀνεξάρτητον ἐκείνην καὶ ἀσχημένην ὠραΐτητα, ἡ ὄποια εἶναι κοινή εἰς ὅλα τὰ ἀληθήτητα, τὰ ἀποτελεσματικά τέχνης, οσσον δήποτε ἀσχηματική καὶ ἡνὶ εἶναι τὸν αὐτὸν αὐτήν τὸν αντικείμενον, τὰ ὄποια παριστάσι, καὶ ἡ ὄποια ἔλλειπει ὀπὸ σόλα τὰ ψευδή τοιαύτα, οσσον δημόσιας ἀπιστίδειας καὶ ἡνὶ εἶναι εἰς τὸ νὰ μᾶς ἀγαπήσουμεν την τέχνην την μουσικήν την παραστάσιν την ὠραίαν μορφήν».

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Πατήσι (εἰς ζωγράφον ζητοῦντα τὴν κόρην του). Λέν μπορῶ νὰ δώσω τὴν κόρην μου εἰς ἔνα ἀνθρώπων, ποῦ ζῇ πολῶντας τὰς εἰκόνας του.

Ζωγράφος (ἀτόλμως). *Ἄλλ* ἔως τώρα δὲν ἐπώλησα καμία μου εἰκόνα.

* * *
* * *
* * *

«Η σύζυγος εἰς τὸ θέατρον, καθ' ἥρ την στιγμὴν ή ἡρωΐς λιποθυμεῖ.

— "Ἄλ, κύττασε ἀλήθεια τί φυσικά" (Μετὰ σκέψην). Πρόγιαπτι, τὸ θέατρον εἶναι σχολεῖον...

Μεταξὺ καλλιτεχνῶν.

— Τί ωραία γυναῖκα η κυρία Μ. *Αριστονόμημα πλαστικῆς...

— Ἀλλὰ καὶ ἐλαιογραφίας συνάμα.

*Ηρότηγον κάποιε τὸν Στράους :

— Τί λέτε περὶ τοῦ «Λυκόφωτος τῶν θεῶν» τοῦ Βάγρεο;

— "Α! περὶ κανείς μίαν καὶ λόγων καὶ σ* αὐτὸ...

— "Αλήθεια;

— Να!... τὴν ωραίαν ποῦ βγάνει ἀπὸ τὸ θέατρον.

— Πῶς οοῦ φαίνονται οἱ λυρικοί στύχοι τοῦ ουζέγον μου;

— Πολὺ καλοί. *Αρίνουν όμως νὰ καταλάβῃ κανείς πῶς εἶνε παντρεμένος.

— Γιατί;

— "Ἐγειρ πολλὰ γράψει υπὸ τὸν τίτλον «Ἀπογοήτευσις».